

МЕТОДИЧНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКЦІЇ-ДІАЛОГУ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ «ПЛАВАННЯ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ»

Тараненко Ірина,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
м. Полтава, вул. Остроградського, 2, 36000, Україна;

<https://orcid.org/0000-0001-5009-9641>;

e-mail: irinavad.tar.ko@gmail.com

Зайцева Юлія,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
м. Полтава, вул. Остроградського, 2, 36000, Україна;

<https://orcid.org/0000-0001-7155-392X>;

e-mail: zaicevayuliya1@gmail.com

Анотація. Актуальність. Професійна підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальностями А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)» та А7 «Фізична культура і спорт» потребує лекційного формату, у якому предметне знання використовується для аналізу рухової дії та обґрунтування методичного рішення. Проблемне навчання, педагогічний кейс, відеоаналіз і формувальний зворотний зв'язок науково обґрунтовані, однак переважно розглядаються як окремі засоби.

Мета дослідження. Теоретично обґрунтувати та розробити модель професійно орієнтованої лекції-діалогу в освітньому компоненті «Плавання з методикою викладання», спрямовану на перехід від предметного змісту до аналізу професійних ситуацій та методичного рішення.

Матеріал та методи дослідження. Матеріал становили 17 наукових публікацій 2021–2026 рр. та шість авторських лекцій. Перший автор здійснив якісний структурно-змістовий аналіз фрагментів лекцій і виокремив п'ять функціональних категорій. Другий автор незалежно переглянув корпус лекцій та оцінив представленість компонентів, їх функціональне розмежування і логіку переходів. Формалізований показник міждослідницької узгодженості не розраховували.

Результати дослідження. Виокремлено проблемно-мотиваційний, доказово-змістовий, візуально-аналітичний, ситуаційно-методичний і

рефлексивно-трансферний компоненти, пов'язані послідовністю «професійна проблема – наукова основа – спостереження й аналіз – методичне рішення – перевірка і трансфер». Аналіз другим автором засвідчив наявність усіх компонентів у шести тематично різних лекціях, їх функціональну відмінність і послідовний зв'язок. Наукова новизна полягає у функціональному розмежуванні компонентів і визначенні логіки переходу до аргументованого методичного рішення. Для його оцінювання запропоновано критерії термінологічної коректності, наукової обґрунтованості, виділення суттєвої проблеми, доцільності професійної дії та здатності до трансферу.

Висновки. Зіставлення двох етапів аналізу не виявило принципових розбіжностей щодо представленості компонентів, їх функцій і логіки переходів, що підтримує висновок про внутрішню методичну цілісність моделі. Водночас це не є емпіричною валідацією і не доводить її педагогічної ефективності. Результативність моделі потребує подальшої експериментальної перевірки.

Ключові слова: активне навчання; відеоаналіз; проблемне навчання; педагогічний кейс; формувальний зворотний зв'язок; рухова дія; аргументоване рішення.

METHODOLOGICAL MODEL OF A PROFESSIONALLY ORIENTED DIALOGIC LECTURE IN THE EDUCATIONAL COMPONENT “SWIMMING WITH TEACHING METHODS”

Taranenko Iryna, Zaitseva Yuliia

Abstract. Topicality. Professional training of higher education students majoring in A4.11 “Secondary Education (Physical Culture)” and A7 “Physical Culture and Sport” calls for a lecture format in which subject-specific knowledge is applied to analysing motor actions and substantiating instructional decisions. Problem-based learning, case-based teaching, video analysis, and formative feedback are well grounded in the literature, yet they are typically treated as separate instructional tools rather than as an integrated whole.

Purpose of the study. To theoretically substantiate and develop a model of a professionally oriented dialogue lecture within the course “Swimming with Teaching Methods”, designed to guide the transition from subject-specific content to the analysis of professional situations and reasoned instructional decision-making.

Research material and methods. The material comprised 17 scientific publications (2021–2026) and six author-developed lectures. The first author carried out a qualitative structural and content analysis of lecture fragments and identified five functional categories. The second author separately reviewed the lecture corpus using these categories and assessed the representation of the components, their functional

differentiation, and the logic of transitions between them. A formal quantitative indicator of inter-researcher agreement was not calculated.

Research results. Five components were identified: problem-motivational, evidence-based content, visual-analytical, situational-instructional, and reflective-transfer. They are linked by the sequence “professional problem – scientific rationale – observation and analysis – instructional decision – verification and transfer”. The second author’s review confirmed that all five components were represented across six thematically distinct lectures, were functionally distinct, and followed a consistent sequence. The scientific novelty of the study lies in the functional differentiation of these components and in defining the logic of the transition toward a reasoned instructional decision. Criteria proposed for evaluating such a decision include terminological accuracy, scientific justification, identification of the core problem, appropriateness of the proposed professional action, and the ability to adapt the decision to changed conditions.

Conclusions. Comparison of the two stages of analysis revealed no substantial discrepancies in the representation of the components, their functional differentiation, or the logic of transitions between them, which supports the internal methodological coherence of the proposed model. At the same time, this comparison does not constitute empirical validation and does not demonstrate the model’s pedagogical effectiveness. Establishing its effectiveness will require further experimental testing.

Keywords: active learning; video analysis; problem-based learning; case-based teaching; formative feedback; motor action; reasoned decision.

Постановка проблеми. Сучасна професійна підготовка у сфері фізичної культури і спорту передбачає не лише засвоєння предметних знань, а й їх застосування у професійних ситуаціях. Фахівець має аналізувати рухову дію, визначати суттєву помилку або ризик, добирати методичний вплив і обґрунтовувати рішення. Цю спрямованість пов’язують із компетентнісним підходом, практичною орієнтацією та активними засобами навчання (Баженков, & Дутчак, 2025; Носко, Дейкун, & Мехед, 2025).

Для освітнього компонента «Плавання з методикою викладання» це особливо важливо, оскільки він поєднує техніку плавання, закономірності рухового навчання, організацію занять і безпеку. У професійній підготовці здобувачів вищої освіти за освітніми програмами спеціальностей А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)» та А7 «Фізична культура і спорт» контексти майбутньої діяльності різняться, але спільним залишається вміння спостерігати виконання, пояснювати причини труднощів, добирати вправи й оцінювати умови рішення. Отже, проблема безпосередньо пов’язана із завданням удосконалення професійної підготовки здобувачів вищої освіти та формування їхньої готовності

приймати обґрунтовані методичні рішення у професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Професійний потенціал освітнього компонента та сучасні засоби навчання плаванню вже висвітлювалися у попередніх працях (Хімич, & Парахонько, 2021; Паньків, & Вишневська-Смірнова, 2025; Тараненко, & Кириленко, 2025; Тараненко, 2026). Лекція залишається базовою формою теоретичної підготовки, однак якість навчальної діяльності визначається не видом заняття, а активністю та характером пізнавальної роботи здобувача. Метааналіз 104 досліджень у галузях гуманітарних і соціальних наук засвідчив вищі навчальні результати студентів за умов активного навчання порівняно з традиційним лекційним викладанням, хоча величина ефекту варіювала залежно від освітнього контексту (Kozanitis, & Nenciovisi, 2023). Отже, доцільно не відмовлятися від лекції, а змінювати її внутрішню організацію.

У фаховій підготовці вже застосовуються лекція-діалог, проблемна лекція, моделювання ситуацій і кейс-метод (Леонтьєва, 2025; Маленюк, 2025; Омельчук, Ігнатенко, & Білик, 2025;). Формувальне оцінювання у вищій освіті пов'язується із системним поточним зворотним зв'язком і корекцією навчальної діяльності (Прибора та ін., 2025). Діалоговий формувальний зворотний зв'язок конкретизує цю взаємодію як спільне уточнення, інтерпретацію та використання інформації для подальшої дії (Myers, & Buchanan, 2025; Nedrehagen et al., 2025). У проаналізованих працях ці засоби здебільшого розглядаються окремо, без визначення їх функцій у структурі одного лекційного заняття.

Предметна специфіка плавання посилює роль керованого візуального аналізу. Відео дає змогу деталізувати техніку й підтримувати аналітичну активність, якщо здобувач отримує конкретний об'єкт спостереження та завдання для пояснення (Міфтахутдінова та ін., 2025). У дослідженнях професійного бачення (professional vision) відекейси пов'язують зі здатністю помічати значущі події, інтерпретувати їх і пропонувати альтернативні дії (Tucholka, & Gold, 2025; Turcotte, 2025). В українській методиці початкового навчання плаванню окремо обґрунтовано роль підготовчих вправ для освоєння водного середовища (Міхеєнко, Бермудес, & Руденко, 2024).

Отже, у проаналізованих працях зазначені засоби переважно розглядаються окремо. Нерозв'язаним залишається питання їх функціональної інтеграції в цілісну структуру професійно орієнтованої лекції-діалогу з плавання, зокрема визначення її структурних компонентів, їх дидактичних функцій і логіки переходу від засвоєння предметного змісту до аргументованого методичного рішення.

Мета дослідження. Теоретично обґрунтувати та розробити методичну модель професійно орієнтованої лекції-діалогу в освітньому компоненті

«Плавання з методикою викладання», спрямовану на послідовний перехід від засвоєння науково обґрунтованого предметного змісту до аналізу рухових і професійних ситуацій та формулювання здобувачами вищої освіти аргументованого методичного рішення.

Матеріал та методи дослідження. Дослідження мало теоретико-методичний характер, не передбачало експериментальних процедур і залучення людей як учасників дослідження; тому процедури отримання інформованої згоди не застосовувалися. Його завданням було виявити та обґрунтувати структуру лекції, що пов'язує предметний зміст плавання з аналітичною і методичною діяльністю здобувача. Ефективність моделі на цьому етапі не оцінювалася.

Матеріал становили два масиви: 17 наукових публікацій 2021–2026 рр. (12 українських і 5 зарубіжних), цільово дібраних за безпосередньою відповідністю проблемі професійної підготовки, активного й проблемного навчання, кейс-методу, формувального зворотного зв'язку, відеоаналізу та методики плавання; а також шість авторських лекцій освітнього компонента «Плавання з методикою викладання» 2026 р., що охоплювали загальні основи, спортивне плавання, закономірності навчання і безпеку, кроль, брас та прикладне плавання. Корпус лекцій і первинну методичну конструкцію розробив перший автор.

Наукові джерела опрацьовували методами теоретичного аналізу, порівняння і синтезу, визначаючи функцію кожного підходу: проблемне навчання – постановка суперечності; кейс – перенесення знання в професійний контекст; діалоговий зворотний зв'язок – уточнення рішення; відеоаналіз – кероване спостереження та інтерпретація рухової дії. Аналіз навчальних матеріалів здійснювали у два послідовні етапи.

На першому етапі перший автор здійснив якісний структурно-змістовий аналіз шести лекцій. У кожній лекції виділяли завершені фрагменти, що передбачали конкретну дію здобувача: постановку проблеми, наукове або термінологічне уточнення, спрямоване спостереження, аналітичне порівняння, розв'язання професійної ситуації, обґрунтування методичного рішення чи перенесення знання в змінені умови. Фрагменти зіставляли за дидактичною функцією та відтворюваністю в тематично різних лекціях; на цій основі було уточнено межі п'яти функціональних категорій і застосовано структурно-функціональне моделювання для встановлення зв'язків між ними.

На другому етапі другий автор окремо переглянув повний корпус із шести лекцій і за п'ятьма попередньо виокремленими функціональними категоріями оцінив представленість кожного компонента в різних темах, відповідність його змісту визначеній дидактичній функції, функціональне розмежування компонентів, відсутність дублювання та логічність переходів між ним

Зіставлення результатів двох етапів не виявило принципових розбіжностей щодо представленості компонентів, їх функцій і логіки переходів. До моделі включали елементи, що відтворювалися в тематично різних лекціях, мали самостійну дидактичну функцію та були пов'язані з переходом від предметного знання до професійного рішення. Кількісний підрахунок частоти елементів і формалізований показник міждослідницької узгодженості не застосовували.

Таблиця 1

Аналітичні категорії структурно-змістового аналізу лекцій-діалогів

Функціональна категорія	Ознаки в навчальному матеріалі	Дидактична функція
Проблемно-мотиваційний	Проблемне запитання; суперечливе або побутове твердження; ситуація без очевидної відповіді	Створити пізнавальну потребу і професійний контекст
Доказово-змістовий	Наукове поняття; механізм; умови застосовності; обмеження; термінологічне уточнення	Сформувати наукову основу для подальшого аналізу
Візуально-аналітичний	Схема, таблиця або відеофрагмент із заданими критеріями спостереження	Навчити виділяти значущу ознаку й пояснювати її
Ситуаційно-методичний	Аналіз помилки; професійний кейс; вибір між альтернативами; оцінювання ризику	Перевести знання у методичне рішення
Рефлексивно-трансферний	Уточнення відповіді; зміна умов; завершальне професійне питання	Перевірити стійкість рішення і його перенесення

Результати дослідження. Первинний аналіз шести лекцій виявив спільну логіку переходу від предметного знання до аналізу й професійного рішення незалежно від конкретної теми. Окремий аналіз другим автором засвідчив представленість усіх п'яти функціональних компонентів у шести тематично різних лекціях, їх функціональну відмінність і послідовний зв'язок; принципових розбіжностей із первинним аналізом щодо цих характеристик не виявлено.

Професійно орієнтовану лекцію-діалог з плавання визначаємо як форму лекційного заняття, у якій предметний зміст опановується через проблематизацію, наукове пояснення, спрямований аналіз, вибір методичного рішення та його перевірку в змінній ситуації.

Ключовим є не сам факт використання запитань, відео чи кейсів, а їх функція. Відео стає аналітичним засобом, коли здобувач має визначений об'єкт спостереження і формулює висновок; кейс – коли вимагає вибору та аргументації дії.

Виокремлено п'ять компонентів: проблемно-мотиваційний, доказово-

змістовий, візуально-аналітичний, ситуаційно-методичний і рефлексивно-трансферний. Їх функціональний зв'язок подано як послідовність: професійна проблема → наукова основа → спостереження й аналіз → методичне рішення → перевірка і трансфер. Наукова новизна полягає в обґрунтуванні п'ятикомпонентної структурно-функціональної моделі професійно орієнтованої лекції-діалогу, функціональному розмежуванні її компонентів і визначенні логіки переходу від професійної проблеми через наукове пояснення й аналіз до аргументованого методичного рішення та його перевірки в змінених умовах.

Таблиця 2

Функціональна структура професійно орієнтованої лекції-діалогу

Компонент	Дія викладача	Дія здобувача	Очікуваний результат
Проблемно-мотиваційний	Ставить ситуацію, де недостатньо відтворити визначення	Формулює первинне рішення і пояснює його	Виявляє суперечність або дефіцит знання
Доказово-змістовий	Подає поняття, механізм, умови й межі висновку	Співвідносить первинну відповідь із науковою основою	Коригує спрощене або побутове пояснення
Візуально-аналітичний	Задає конкретні ознаки для спостереження	Помічає ознаку, пояснює її значення, порівнює варіанти	Формує предметно спрямоване спостереження
Ситуаційно-методичний	Пропонує помилку, кейс або ситуацію вибору	Визначає причину, добирає дію і аргументує її	Переходить від опису до методичного рішення
Рефлексивно-трансферний	Змінює умову або ставить уточнювальне питання	Перевіряє, чи залишається рішення доцільним	Адаптує рішення до нових умов

Компоненти моделі утворюють не формальну, а функціонально зумовлену послідовність: кожний наступний етап спирається на результат попереднього. Первинне рішення уточнюється через наукову основу, а спостережувана ознака має бути пояснена до вибору методичної дії. Якщо запропонована корекція не змінює цільову ознаку, здобувач повертається до вихідної гіпотези про причину труднощів.

У технічних темах ця логіка конкретизується схемою «ознака → гіпотеза про причину → коригувальне завдання → коротка підказка → повторне спостереження», а рефлексивно-трансферний компонент перевіряє, чи залишається рішення доцільним після зміни умов. За кількох відхилень пріоритет надається тому, що найбільше порушує техніку, безпеку або координацію.

Реалізація логіки моделі в тематичних лекціях з плавання

Тема лекції	Проблемний фокус	Аналітична дія здобувача	Методичний результат
Плавання як система оздоровлення та вид спорту	Чи достатньо проплисти визначену дистанцію для висновку про підготовленість?	Розмежувати поняття, механізм, умови та межі оздоровчих тверджень	Сформулювати науково коректну професійну відповідь
Основи спортивного плавання	Що робить техніку раціональною: зовнішня схожість, правила чи ефективність руху?	Виділити одну ознаку техніки та пояснити її функцію	Відрізнити правило, технічну закономірність та індивідуальний варіант
Закономірності навчання плаванню і безпека	Чому однакова вправа дає різний результат у різних учнів?	Визначити, чи проблема пов'язана з умовами, поясненням, рівнем навички або ризиком	Змінити завдання без втрати безпеки і мети навчання
Кроль на грудях і на спині	Чому одна зовнішня помилка може мати різні причини?	Спостерігати ознаку, висунути робочу гіпотезу, перевірити її корекцією	Добрати вправу, що впливає на ймовірну причину
Брас	Що виправляти першим, якщо одночасно порушено кілька елементів?	Визначити пріоритетну помилку за її впливом на безпеку, положення тіла або ритм	Дати одну коригувальну вказівку і оцінити її ефект
Прикладне плавання	Чи завжди найшвидший спосіб є найдоцільнішим?	Співвіднести завдання, умови, ресурс плавця і ризик	Обґрунтувати функціональний вибір рухової дії

Спільним результатом лекцій є структура міркування: виділити проблему, пов'язати її з науковою основою, запропонувати дію та пояснити її доцільність. Тому кінцевим результатом моделі визначено аргументоване методичне рішення.

Запропоновані критерії оцінювання аргументованого методичного рішення

Критерій	Ознака у відповіді здобувача
1	2
Термінологічна коректність	Поняття використано відповідно до професійного змісту; відсутня підміна близьких термінів.

1	2
Наукова обґрунтованість	Рішення пов'язано з механізмом, закономірністю або правилом, а не лише з особистою думкою.
Виділення суттєвої проблеми	Визначено головну ознаку, причину або ризик, а не перелічено всі можливі відхилення.
Доцільність професійної дії	Вправа, підказка або організаційне рішення відповідає визначеній причині та умовам.
Аргументація і трансфер	Здобувач пояснює вибір і коригує його після зміни вихідних умов.

Запропоновані критерії можуть бути використані як основа для подальшої емпіричної перевірки моделі, оскільки орієнтовані не на обсяг відтвореного матеріалу, а на якість професійного міркування та здатність адаптувати методичне рішення до змінених умов.

Практичне значення моделі полягає в можливості її використання для проєктування лекційних занять з плавання, розроблення професійно орієнтованих завдань та оцінювання аргументованості методичних рішень здобувачів вищої освіти.

Дискусія. Виявлена в нашому дослідженні спрямованість на активну пізнавальну діяльність здобувача узгоджується з результатами метааналізу Kozanitis і Nenciovici (2023), який засвідчив вищі навчальні результати за умов активного навчання порівняно з традиційним лекційним викладанням. У запропонованій моделі ця активність реалізується в межах лекційного заняття через аналіз, аргументацію та прийняття методичного рішення.

Проблемно-мотиваційний компонент співвідноситься з проблемно орієнтованим навчанням (problem-based learning) у підготовці фахівців фізичної культури і спорту (Омельчук, Ігнатенко, & Білик, 2025), однак виконує вужчу функцію: задає професійне питання, до якого здобувач повертається після опрацювання наукової основи.

Лекція-діалог, моделювання ситуацій і кейс уже використовуються у фахових дисциплінах (Леонтєва, 2025; Маленюк, 2025). Відмінність нашого підходу полягає у визначенні їх місця в єдиній послідовності та в орієнтації кейсу на аргументоване методичне рішення.

Формувальне оцінювання у вищій освіті пов'язується з поточним зворотним зв'язком і корекцією навчальної діяльності (Прибора та ін., 2025), тоді як діалоговий формат передбачає активну інтерпретацію та використання інформації здобувачем (Myers, & Buchanan, 2025; Nedrehagen et al., 2025). У запропонованій моделі зворотний зв'язок слугує перевірці аргументації: викладач уточнює умову, повертає до наукової підстави або змінює ситуацію.

Візуально-аналітичний компонент конкретизує використання відеоаналізу як засобу керованого спостереження та інтерпретації рухової дії, що співвідноситься з дослідженнями професійного бачення (Міфтахутдінова та ін., 2025; Tucholka, & Gold, 2025; Turcotte, 2025) через кероване спостереження, інтерпретацію значущої ознаки та подальший вибір методичної дії. Водночас твердження про формування професійного бачення цією моделлю потребує окремої емпіричної перевірки.

Наукова новизна запропонованої моделі не пов'язана із запровадженням принципово нових педагогічних засобів. Відмінність моделі полягає в тому, що проблематизація, доказове пояснення, спрямоване спостереження, професійний кейс і діалоговий зворотний зв'язок мають визначені функції в єдиній логіці переходу до аргументованого методичного рішення.

Окремий методичний аналіз повного корпусу лекцій другим автором окреслив напрями вдосконалення лекційного курсу – посилення прикладної спрямованості, розширення ситуаційних кейсів і підвищення доступності педагогічного пояснення складних наукових положень; ці рекомендації не потребують зміни п'ятикомпонентної структури моделі. Узгодженість первинного структурно-змістового аналізу з окремою оцінкою другого дослідника підтримує висновок про внутрішню методичну цілісність моделі, однак не є її емпіричною валідацією й не може розглядатися як доказ педагогічної ефективності.

Обмеження дослідження пов'язані з аналізом шести лекцій одного освітнього компонента та авторським походженням навчальних матеріалів, а також із відсутністю формалізованого кількісного показника міждослідницької узгодженості й експериментальної перевірки. Тому результати характеризують теоретичну обґрунтованість і внутрішню методичну узгодженість запропонованої моделі, але не доводять її переваги над іншими форматами лекційного навчання.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

1. Теоретико-методичний аналіз дав змогу обґрунтувати структурно-функціональну модель професійно орієнтованої лекції-діалогу в освітньому компоненті «Плавання з методикою викладання». Модель містить п'ять функціонально пов'язаних компонентів: проблемно-мотиваційний, доказово-змістовий, візуально-аналітичний, ситуаційно-методичний і рефлексивно-трансферний.

2. Функціональна логіка моделі передбачає послідовний перехід від професійної проблеми через наукове пояснення, спрямоване спостереження й аналіз до аргументованого методичного рішення та його перевірки в змінених умовах. Цільовим результатом визначено аргументоване методичне рішення, для

оцінювання якого запропоновано критерії термінологічної коректності, наукової обґрунтованості, виділення суттєвої проблеми, доцільності професійної дії, аргументації та трансферу.

3. Окрема структурно-методична оцінка другим дослідником не виявила принципових розбіжностей із первинним аналізом щодо представленості компонентів, їх функціонального розмежування та логіки переходів, що підтримує висновок про внутрішню методичну цілісність моделі. Водночас отримані результати не є емпіричною валідацією та не доводять її педагогічної ефективності.

4. Перспективу подальших досліджень становить емпірична апробація запропонованої моделі зі здобувачами вищої освіти за освітніми програмами спеціальностей А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)» та А7 «Фізична культура і спорт» із перевіркою її придатності для формування й оцінювання аргументованих методичних рішень.

Використання штучного інтелекту. Під час підготовки рукопису ChatGPT (OpenAI) використовувався як допоміжний інструмент для мовно-стилістичного редагування та технічного оформлення тексту. Усі наукові положення, результати, висновки, а також добір та інтерпретація джерел остаточно опрацьовані й схвалені авторами, які несуть повну відповідальність за зміст рукопису.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Фінансування. Дослідження не мало зовнішнього фінансування.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Баженов, Є., & Дутчак, М. (2025). Сучасні тенденції та виклики у формуванні компетентностей майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту. *Проблеми освіти*, 2(103), 8–19. <https://doi.org/10.52256/2710-3986.2-103.2025.01>
2. Леонтьєва, І. (2025). Педагогічний кейс як інструмент підготовки майбутніх учителів: аналіз досліджень, теоретичні засади та практична реалізація. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*, 43(1), 54–61. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.434>
3. Маленюк, Т. В. (2025). Особливості викладання навчальної дисципліни «Спортивні споруди і обладнання». *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, 3К(188)*, 195–199. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k\(188\).43](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k(188).43)
4. Міфтахутдінова, Д. А., Лайчук, А. М., Булах, С. М., & Воронкова, Т. В. (2025). Інтеграція цифрового відеоаналізу в тренувальний процес борців греко-

римського стилю. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*, 19(38), 193–200. [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2025-19\(38\)-193-200](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2025-19(38)-193-200)

5. Міхеєнко, О., Бермудес, Д., & Руденко, А. (2024). Роль підготовчих вправ для освоєння з водою у початковому навчанні плавання дітей молодшого шкільного віку. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 1–2(135–136), 147–157. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2024.01-02/147-157>

6. Носко, М. О., Дейкун, М. О., & Мехед, О. Б. (2025). Сучасні підходи до професійної підготовки фахівців фізичної культури, спорту та здоров'я людини в Україні. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, 3K(188)*, 231–234. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k\(188\).52](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k(188).52)

7. Омельчук, О. В., Ігнатенко, С., & Білик, Ж. (2025). Методи проблемного навчання освітнього компоненту «Біохімія та біохімічні основи фізичного виховання» для студентів галузі знань «Фізична культура і спорт». *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, 2(187)*, 146–149. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.02\(187\).27](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.02(187).27)

8. Паньків, І., & Вишневецька-Смірнова, Т. (2025). Сучасні методики в плаванні: аналіз та перспективи розвитку. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 1(1), 366–370. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).49](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).49)

9. Прибора, Н., Соколовська, І., Богатиренко, В., & Нечипоренко, В. (2025). Формувальне оцінювання у вищій освіті. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, 84(3), 85–97. <https://doi.org/10.28925/2412-0774.2025.3.7>

10. Тараненко, І. (2026). Формування професійно значущих і психофізіологічних якостей студентів у процесі вивчення освітнього компонента «Плавання з методикою викладання»: теоретико-методичний аналіз. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 223, 335–339. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2026-1-223-335-339>

11. Тараненко, І. В., & Кириленко, О. І. (2025). Оптимізація методики викладання плавання у закладах загальної середньої освіти: сучасні підходи та інноваційні технології. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 104, 136–140. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.104.27>

12. Хіміч, І. Ю., & Парахонько, В. М. (2021). Особливості використання інноваційних технологій на заняттях з плавання студентів закладів вищої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15, 3(133)*, 132–134. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3\(133\).27](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3(133).27)

13. Kozanitis, A., & Nenciovici, L. (2023). Effect of active learning versus

traditional lecturing on the learning achievement of college students in humanities and social sciences: A meta-analysis. *Higher Education*, 86, 1377–1394. <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00977-8>

14. Myers, T., & Buchanan, J. (2025). Dialogism in feedback literacies: A critical review. *Assessment, & Evaluation in Higher Education*, 50(6), 846–860. <https://doi.org/10.1080/02602938.2025.2478159>

15. Nedrehagen, E., Vee, T. S., Stokstad, J. M., & Orm, S. (2025). A scoping review of dialogic formative feedback practices in higher education. *Frontiers in Education*, 10, 1696703. <https://doi.org/10.3389/feduc.2025.1696703>

16. Tucholka, I., & Gold, B. (2025). Analysing classroom videos in teacher education—How different instructional settings promote student teachers’ professional vision of classroom management. *Learning and Instruction*, 97, 102084. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2025.102084>

17. Turcotte, N. (2025). Learning to view golfing bodies: Developing professional vision through video analysis and embodied reenactments. *Sport, Education and Society*, 30(4), 497–511. <https://doi.org/10.1080/13573322.2024.2332750>

REFERENCES

1. Bazhenkov, Y., & Dutchak, M. (2025). Suchasni tendentsii ta vyklyky u formuvanni kompetentnostei maibutnikh fakhivtsiv sfery fizychnoi kultury i sportu [Modern trends and challenges in the formation of competencies of future specialists in physical culture and sports]. *Problemy osvity [Problems of Education]*, 2(103), 8–19. <https://doi.org/10.52256/2710-3986.2-103.2025.01>

2. Leontieva, I. (2025). Pedahohichnyi keis yak instrument pidhotovky maibutnikh uchyteliv: analiz doslidzhen, teoretychni zasady ta praktychna realizatsiia [Pedagogical case as a tool for training future teachers: Research analysis, theoretical foundations and practical implementation]. *Pedahohichna osvita: Teoriia i praktyka. Psykholohiia. Pedahohika [Pedagogical Education: Theory and Practice. Psychology. Pedagogy]*, 43(1), 54–61. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.434>

3. Maleniuk, T. V. (2025). Osoblyvosti vykladannia navchalnoi dystsypliny “Sportyvni sporudy i obladnannia” [Features of teaching the academic discipline “Sports facilities and equipment”]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriia 15 [Scientific Journal of the Dragomanov Ukrainian State University. Series 15]*, 3K(188), 195–199. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k\(188\).43](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k(188).43)

4. Miftakhutdinova, D. A., Laichuk, A. M., Bulakh, S. M., & Voronkova, T. V. (2025). Intehratsiia tsyfrovoho videoanalizu v trenuvalnyi protses bortsiv hreko-rymskoho styliu [Integration of digital video analysis into the training process of Greco-Roman wrestlers]. *Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii [Physical Culture, Sport and National Health]*

Sport and Health of the Nation], 19(38), 193–200. [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2025-19\(38\)-193-200](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2025-19(38)-193-200)

5. Mikheienko, O., Bermudes, D., & Rudenko, A. (2024). Rol pidhotovchykh vprav dlia osvoiennia z vodoiu u pochatkovomu navchanni plavannia ditei molodshoho shkilnogo viku [The role of preparatory exercises for familiarization with water in the initial swimming training of children of primary school age]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii* [Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies], 1–2(135–136), 147–157. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2024.01-02/147-157>

6. Nosko, M. O., Deikun, M. O., & Mekhed, O. B. (2025). Suchasni pidkhody do profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv fizychnoi kultury, sportu ta zdorovia liudyny v Ukraini [Modern approaches to professional training of specialists in physical culture, sports and human health in Ukraine]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 15* [Scientific Journal of the Dragomanov Ukrainian State University. Series 15], 3K(188), 231–234. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k\(188\).52](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k(188).52)

7. Omelchuk, O. V., Ihnatenko, S., & Bilyk, Zh. (2025). Metody problemnoho navchannia osvithnoho komponentu “Biokhimiia ta biokhimichni osnovy fizychnoho vykhovannia” dlia studentiv haluzi znan “Fizychna kultura i sport” [Problem-based learning methods for the educational component “Biochemistry and biochemical foundations of physical education” for students in the field of knowledge “Physical culture and sport”]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 15* [Scientific Journal of the Dragomanov Ukrainian State University. Series 15], 2(187), 146–149. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.02\(187\).27](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.02(187).27)

8. Pankiv, I., & Vyshnevskia-Smirnova, T. (2025). Suchasni metodyky v plavanni: analiz ta perspektyvy rozvytku [Modern methods in swimming: Analysis and development prospects]. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 1(1), 366–370. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).49](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).49)

9. Prybora, N., Sokolovska, I., Bohatyrenko, V., & Nechyporenko, V. (2025). Formuvalne otsiniuvannia u vyshchii osviti [Formative assessment in higher education]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka* [Continuing Professional Education: Theory and Practice], 84(3), 85–97. <https://doi.org/10.28925/2412-0774.2025.3.7>

10. Taranenko, I. (2026). Formuvannia profesiino znachushchykh i psykhofiziologichnykh yakosti studentiv u protsesi vyvchennia osvithnoho komponenta “Plavannia z metodykoiu vykladannia”: teoretyko-metodychnyi analiz [Formation of professionally significant and psychophysiological qualities of students in the process of studying the educational component “Swimming with teaching methodology”: A theoretical and methodological analysis]. *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky*

[*Academic Notes. Series: Pedagogical Sciences*], 223, 335–339.
<https://doi.org/10.36550/2415-7988-2026-1-223-335-339>

11. Taranenko, I. V., & Kyrylenko, O. I. (2025). Optymizatsiia metodyky vykladannia plavannia u zakladakh zahalnoi serednoi osvity: suchasni pidkhody ta innovatsiini tekhnolohii [Optimization of swimming teaching methodology in general secondary education institutions: Modern approaches and innovative technologies]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 5: Pedagogichni nauky: realii ta perspektyvy* [Scientific Journal of the Dragomanov Ukrainian State University. Series 5: Pedagogical Sciences: Reality and Perspectives], 104, 136–140. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.104.27>

12. Khimich, I. Yu., & Parakhonko, V. M. (2021). Osoblyvosti vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii na zaniattiakh z plavannia studentiv zakladiv vyshchoi osvity [Features of using innovative technologies in swimming classes for students of higher education institutions]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 15* [Scientific Journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 15], 3(133), 132–134. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3\(133\).27](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3(133).27)

13. Kozanitis, A., & Nenciovici, L. (2023). Effect of active learning versus traditional lecturing on the learning achievement of college students in humanities and social sciences: A meta-analysis. *Higher Education*, 86, 1377–1394. <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00977-8>

14. Myers, T., & Buchanan, J. (2025). Dialogism in feedback literacies: A critical review. *Assessment, & Evaluation in Higher Education*, 50(6), 846–860. <https://doi.org/10.1080/02602938.2025.2478159>

15. Nedrehagen, E., Vee, T. S., Stokstad, J. M., & Orm, S. (2025). A scoping review of dialogic formative feedback practices in higher education. *Frontiers in Education*, 10, 1696703. <https://doi.org/10.3389/feduc.2025.1696703>

16. Tucholka, I., & Gold, B. (2025). Analysing classroom videos in teacher education—How different instructional settings promote student teachers' professional vision of classroom management. *Learning and Instruction*, 97, 102084. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2025.102084>

17. Turcotte, N. (2025). Learning to view golfing bodies: Developing professional vision through video analysis and embodied reenactments. *Sport, Education and Society*, 30(4), 497–511. <https://doi.org/10.1080/13573322.2024.2332750>

Статтю надіслано до редколегії 15.08.2026 р.

Статтю рекомендовано до друку 10.09.2026 р.

Статтю опубліковано 14.10.2026 р.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу
Creative Commons Attribution License